

Janko Ravnik – sedemdesetletnik

EVGEN LOVSIN

Ne vem, če bo vse prav povedano in tako lepo napisano, kakor se spodobi in kakor to zaslužiš, Janko, ob svojem pomembnem življenjskem jubileju. Ker je nekaj poti že za nami, je samo prijetno ustaviti se ob mejniku za kratek čas, ozreti se na prehojeno daljo in se srečati s prijetnimi spomini mladih dni in zrele dobe, potem pa spet pot pod noge! Naj ti ne zmanjka ne dobre volje ne veselja do življenja in do ustvarjanja in ne zdravja tja do človeku dosegljivih mej!

V Bistrici pod Bohinjskimi gorami sta oče sedlar in mati šivilja poskrbela s pridnimi rokami za topel dom. Vseokrog je polno draguljev, veliko jezero s sedmimi otročiči, Prešernov vir Savice, bajna Komna, strmi Pršivec in zelena Rudnica, cvetnata Črna prst in mrka Podrta gora. Nepozabni vtisi že izza otroških let, pa še pripovedovanja, kako so v Stari Fužini, pa Na Pozabljenem topili in kovali železo, kako so pred davnimi časi prišli pogumni Bohinjci prvič na Triglav.

»Ko mi je bilo 13 let, sva se z bratom Jožom napotila nanj. Tu gori čez steno v Malem Triglavu ne prideš čez, sem si dejal, pa sem le uspel. Tudi druge bohinske veljake sem začel obiskovati prav zgodaj. Te mladosti je bilo kmalu konec. Treba je bilo iti v šolo, v Ljubljano, v orglarsko šolo Cecilijanskega društva, potem v Glasbeno Matico in še na konservatorij v Prago.«

»S 14. letom sem dobil pohvalo v obliki cenenega fotografskega aparata. Začel sem slikati brez pouka in brez učbenika. Šance na ljubljanskem Gradu so mi bile takrat moja druga domačija. Da bi se dobro poznale na sliki, sem dolgo pritiskal na sprožilec, »Čim dlje, tem bolje se bo poznalo, sem si mislil.«

To so bili skromni začetki Janka Ravnika, danes našega zaslužnega planinca, alpinista, organizatorja in dolgoletnega predsednika »Skale«, slikopisca, ki stoji med prvimi v vrsti najboljših slovenskih fotografov amaterjev, vodilnega sodelavca pri prvem slovenskem filmu »V kraljestvu Zlatoroga«, skladatelja, pianista in profesorja na Akademiji za glasbo, ki ji je odločilno pomagal pri ustanovitvi in njenem nadaljnjem uspešnem razvoju.

Marjana Lipovška besede ob Jankovi petinšestdesetletnici zadenejo v živo: Prvi zvoki orgel na domačem koru, čari zvočnega sveta, prvi zvoki akorda na klavirju... »občutljiva narava Ravnika se je odzivala ne samo na pojave iz glasbenega sveta, temveč tudi na lepote rodnega kraja. Do danes je ostalo z Ravnikom kot glasbenikom nerazdružljivo in organsko povezano ter njegov

notranji lik dopolnjujoče zanimanje za amatersko upodabljanje naravnih lepot, ki je našlo pomembni izraz v fotografiji...«

To je bilo jedro tistega agensa, ki ni pustilo Jankove radovednosti na razglede z vrhov nepotešene, pa je zato obhodil vse naše planine, s posebno predanostjo in ljubeznijo svoje bohinjske dragulje, ki so mu postregli z nepozabnimi vtisi, s trenutki, ki jih je postrežljiva plošča ohranila njemu in nam. V tej harmoniji barv, oblik in počutja se rojeva navdih (Puškinov »nebeški ogenj poezije«), ob pesmih Gregorčiča, Gradnika, Župančiča, Moleta, pa naj bo »Burja, burja po dolini« ali »Pod soncem se daljave grejejo«, njen glasbeni izraz. In »zidar« se je šel v gore učiti gradnje, arhitektonike v muziki, ne tehnike, temveč izraza veličastja. Morda samo podzavestno...

Ravnik fotografira danes v barvah, a meni, da je treba pustiti črno-beli fotografiji prvo mesto. »V tej je več prostora za fantazijo, barvna že vse pove...«, je dejal malce otožno... Da, da... danes skoraj ne najdeš več na umetniških razstavah svetovne fotografije slik iz prirode. Prišel bo čas, ko se bo človek spet vrnil k njej, k neizčrpn, potem ko bo zmanjkalo »motivov« drugod. Še bliže se bo pritisnil k njej, ker ne bo šel mimo človeka, cvetlice, živali.

Ko sta Ravnik in bohinjski slikar in »skalaš« Hodnik gradila pot iz Spodnje Vrtače na Stopce proti Vodnikovi koči, ju je vezala ista misel umetnika in ljubitelja gorske prirode. Kugy, ves predan glasbi, je bil samo njen amaterski interpret, Ravnik na tem polju ustvarja. Kugy fotoaparata ni imel menda nikoli v rokah, Ravnik redko kdaj pero. Vsak po svoje izražata misel, rojeno v bolestih ali v blagopočutju.

Ko smo se zagledali v daljave prehojene poti, so nas malce zadržali danes živi problemi. Nastajali so že davno prej, ne sami. Janko Ravnik se spominja ob njih vse polno prijateljev in znancev: učiteljev glasbenikov Trosta, Talicha, Hubada, Lajovica, pa mnogo kolegov in študentov, tovarišev »skalašev« in planincev SPD od prve »Skale« v Ljubljani in Bohinju, kolegov fotografov od prvih časov Bertolda in Brinška pa do danes Krašovca, Škerlepa, Čopa, sodelavcev pri triglavskem filmu in drugih filmih (Brzice Save, Cerkniško jezero), predanih sograditeljev Skalaškega doma na Voglu. Prav posebej Krašovca, ki mu je kritično, a blagohotno in očetovsko analiziral linije, luči in sence na prvih slikah in ga učil dobre fotografije. Če sem omenil čisto po »metodi izbire slučaja« nekaj imen, naj mi neomenjeni ne zamerijo, posebej ne, ker sam sebe ne bi rad pozabil... Pri treh mojih planinskih knjigah mi je bil Janko Ravnik najboljši svetovalec, slikovni interpret in sotrudnik. Obogatil je z mnogimi slikami tudi publikacije Kugyja, Tume, Planinski Vestnik, domače in tuje revije.

Čas je, da dvignemo čašo nove portugalki Janku Ravniku in njegovi družini na zdravje in na mnoga leta!